2. Uluslararası NEVRUZ ZİRVESİ

20-23 Mart 2019
ANTALYA

Sempozyum Kitabı

ISBN 978-605-7875-63-1

Editörler
Mustafa Latif EMEK
Bauryzhan BOTAKARAYEV

SEMPOZYUM KİTABI

2. ULUSLARARASI NEVRUZ ZİRVESİ

20-23 Mart 2019

ANTALYA

Editör

Mustafa Latif EMEK

Bauryzhan BOTAKARAYEV

İKSAD YAYINEVİ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI: 2014/31220) TÜRKİYE

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 631 685 0 853

E-mail: info@iksad.com

www.iksad.org.tr www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.

Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

Iksad Publications - 2019©

Yayın Tarihi: 09.05.2019

ISBN 978-605-7875-63-1

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

2. ULUSLARARASI NEVRUZ ZİRVESİ

TARİHİ VE YERİ

20-23 Mart 2019 ANTALYA

DÜZENLEYEN KURUM

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Mustafa TALAS

ONUR KURULU

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Prof. Dr. Sarash KONYRBAEVA

GENEL KOORDİNATÖR

Bauyrzhan BOTAKARAYEV

DÜZENLEME KURULU

MUSTAFA LATİF EMEK

DAMEZHAN SADYKOVA

KALDYGUL ADILBEKOVA

DOÇ. DR. DILOROM HAMROEVA

GULGINA ŞAMSUTDİNOVA

SEMPOZYUM DİLLERİ

Türkçe ve lehçeleri, İngilizce, Rusça

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Amanbay MOLDIBAEV

Taraz State Pedagogy University

Dr. Dilorom SALAHİY

Semerkant State University

Dr. Akmaral SARGIKBAEVA

Al Farabi Kazakh National University

Dr. Cholpon TOKTUSUNOVA

Kyrgiz National State University

Dr. İbrahim HAQQULOV

Uzbekistan Science Academy

Dr. Elvan YALCINKAYA

Omer Halisdemir University

Dr. Zharkyn SULEIMANOVA

Kazakh State Women's Pedagogy University

Dr. Sirojiddinov SHUHRAT

Uzbekistan University of Language and Literature

Dr. Machabbat OSPANBAEVA

Taraz State Pedagogy University

Dr. Liliya BUSKUNBAEVA

Ufa Science Academy

Dr. Aftondil ERKİNOV

Uzbekistan Ali Shir Nawai University of Language and Literature

Dr. Mustafa TALAS

Ömer Halisdemir University

Dr. Botagul TURGUNBAEVA

Russia Natural Sciences Academy

Dr. Gulnaz KARİMOVA

Ufa Science Academy

Dr. N.N. KEMANOVA

Kazakh State Teacher Training University

Dr. Necati DEMİR

Gazi University

Dr. Metin KOPAR

Adıyaman University

Dr. Misliviy VLADEMIR

Ukraine Technic University

Dr. Rimma MURATOVA

Ufa Science Academy

Dr. Sarash KONYRBAEVA

Kazakh State Women's Pedagogy University

Dr. Sarsakenova A. BAGITOVNA

Orleo National Development Institute

Dr. Ekbar VALADBIGI

Urumia University

Dr. Shara MAZHITAEVA

Karaganda State University

Dr. Rezida SULEIMANOVA

Ufa Science Academy

Dr. Ulbosun KIYAKBAEVA

Abai Kazakh Pedagogy University

Dr. Veysi ÜNVERDİ

Mardin Artuklu University

Dr. Zinnur SİRAZİTDİNOV

Ufa Science Academy

Dr. Zhaparkwlova N. IKSANOVA

Al Farabi State National University

VENUE: CLUB SERA HOTEL
ANTALYA-TURKEY

21 March 2019

SESSION: 1, HALL: H

HEAD OF THE SESSION:

10:00-12:00

DR. ÖĞR. ÜYESİ MUZAFFER DENİZ	ALMAN DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI BELGELERİNE GÖRE ATATÜRK-İNÖNÜ ANLAŞMAZLIĞI
DOÇ. DR. AYGUL SALIKHOVA	Tataristan Bilimner Akademisinin G. Ibrahimov adindaki Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü
PROF. DR. ALİ AYATA DOÇ. DR. MURAT ERCAN	TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİNDE TAM ÜYELİK ALTERNATİFLERİ
PROF. DR. ALİ AYATA DOÇ. DR. MURAT ERCAN	UKRAYNA KRİZİ ÇERÇEVESİNDE RUSYA - AB İLİŞKİLERİ
Prof. Dr. Harun DEMİRKAYA Prof. Dr. Ali AKDEMİR	Türk Birliği Oluşumunda Nevruz'un Birleştirici Etkisi: Örgüt Kültürü Açısından Bir İnceleme
ÖĞR. GÖR. YUNUS ACAR	THE CONCEPT OF ALIENATION IN KAFKA'S THE GREAT WALL OF CHINA
YUNUS ACAR ÖZLEM ÖZEN	AMERICAN SOCIETY IN EDWARD ALBEE'S 'THE ZOO STORY'
PROF. DR. RAMIL VALEEV	Kazan Federal Üniversitesi
AINUR SHEKERBEK	CICHORIUM INTYBUS L. ӨСІМДІГІНІҢ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ДӘРУМЕНДЕР МЕН МАЙ ҚЫШҚЫЛДАРЫНЫҢ МӨЛШЕРІ
GULNAR MEIRKHANOVA	Ағылшын тілін оқытуда оқушылардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыру мақсатында тиімді әдістер мен жаттығуларды пайдалану

Lunch time: 12:00-13:00

Opening & NEVRUZ Ceremony: 13:00 – 15:00 (salon H)

NAURYZ!
HAPPY HOLIDAY!

21 March 2019
SESSION: 1, HALL: M
HEAD OF THE SESSION:
10:00-12:00

KULASH MAMIROVA	АНАЛИЗ СОДЕРЖАНИЯ МОДУЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ
Dr. Öğr. Üyesi Lokman ZOR	*KAZAKİSTAN ULUSAL SİNEMASININ İLK FİLMİ: AMANGELDİ*
Prof. Dr. Ali AKDEMİR *Prof. Dr. Harun DEMİRKAYA*	*UYGAR BÜTÜNLEŞMENİN SAĞLANMASINDA TÜRK DÜNYASI ORTAK DEĞERLERİNİN ARACILIK ROLÜ*
Doç. Dr. Bülent ARI *Doç. Dr. Bülent ARI*	*1- ANTAKYA HALK KÜLTÜRÜNDEKİ CANSIZ MADDELER, EŞYALAR VE BESİNLERLE İLGİLİ İNANÇLAR* *2- DADALOĞLU'NUN ŞİİRLERİNDE İÇERİK VE YAŞADIĞI ÇEVRE*
DR. ÖĞR. ÜYESİ MERYEM ARSLAN DOÇ. DR. MEHMET KAYA	II MEŞRUTİYET'TEN HARF DEVRİMİNE KADAR KARİKATÜRLERDE BESLENME VE BESLENME ALIŞKANLIKLARI (1908-1928)
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUZAFFER GURSOY	GÜNEY KAZAKİSTAN'DA KANGLI ÖLÜ GÖMME GELENEKLERİ
DR. BAGDAULET SİZDİKOV, ARŞ. GÖR. ALİ SERALİEV	SAUROMAT-SARMAT KAVİMLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
DR. ÖĞR. ÜYESİ ADNAN ARSLAN	BİR DİN EĞİTİMİ FIRSATI OLARAK AİLE İÇİ MAHREMİYET
DR. ÖĞR. ÜYESİ ADNAN ARSLAN	ABBÂSÎ DÖNEMİ ŞAİRLERİNDEN ABDULLAH İBNÜ'L-MÜBAREK'İN DİVANINDA CİHAD

Lunch time: 12:00-13:00

Opening & NEVRUZ Ceremony: 13:00 – 15:00 (salon H)

NAVRUZ!
HAPPY HOLIDAY!

21 March 2019
SESSION: 2, HALL: H
HEAD OF THE SESSION:
15:30-17:30

PROF. DR. KAMALBEK BERKIMBAYEV DINARA MUTANOVA ASSIST. PROF. BEGAHMET ABUSEITOV BURHAN UMUR ATIKOL	THE NECESSITY OF IMPROVING ONLINE TRAINING
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ ALGÜL	AHMET OKTAY'IN ZAMANI SORGULAMAK ADLI KİTABINDA GÖRÜLEN YAZINSAL KONULAR ÜZERİNE BİR İNCELEME
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ ALGÜL	FRANSIZ DEVRİMİNİN VİCTOR HUGO'NUN DOKSAN ÜÇ ADLI ROMANINA YANSIMASI
Doç. Dr. Yıldız Sadettin ABDULGANI	*IRAK TÜRKMEN ŞAİRİ NEVRESİN ŞİİRLERİNDE ÜZÜNTÜ, ELEM ve IZTIRAB DUYGULARI*
Öğr. Gör. Memduh YAĞMUR	*AVŞAR TÜRKMENLERİ VE AVŞAR DÜĞÜNÜ BELGESELİ*
ASSOC. PROF. DINARA FARDEEVA	Tataristan Bilimner Akademisinin G. Ibrahimov adindaki Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü
RAZILIA ILYASOVA	Tataristan Bilimner Akademisinin G. Ibrahimov adindaki Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü
Dr. N. K. KATTABEKOVA	Şigabutdin MARCANİ: Türk Aydını, Bilim Adamı ve Tarihçi
DR. ÖĞR. GÖR. MEHMET AKİF DUMAN	JOHN R. SEARLE'ÜN KİNÂYE ANLAYIŞI YAHUT RECÂİZÂDE MAHMUT EKREM'İN DİL-EYLEM TEORİSİ
DR. ÖĞR. GÖR. MEHMET AKİF DUMAN	EARL R. MAC CORMAC'IN BİLİŞSELLİK TEORİSİ VE ÖRFÎ MECÂZ ARASINDAKİ AKLÎ MUTABAKAT

21 March 2019
SESSION: 2, HALL: M
HEAD OF THE SESSION:
15:30-17:30

AKMARZHAN AKYZHANOVA	KAZAKH DELEGATION
AITZHAMAL MUSSINA	ТОПЫРАҚ ҚАБАТЫНДАҒЫ ОҢАЙ ЕРИТІН ТҰЗДАРМЕН ГУМУСТЫ БАЙЫТУ
ZHANAR MEIRKHANOVA	ИНФОРМАТИКА САБАҒЫНДА ЖЕТІ МОДУЛЬДІ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜNAL YERLİKAYA	İSLAM HUKUK DOKTRİNİNDE TANIM FAALİYETİNİN MAHİYETİ ÜZERİNE BİR İNCELEME
DR. ÖĞR. GÖR. HESNA SERRA AKSEL	"YENİ HRİSTİYAN ÂLEMİ": HRİSTİYANLIĞIN GELECEĞİ
DR. ÖĞR. GÖR. HESNA SERRA AKSEL	HRİSTIYANLIK VE YAHUDİLİKTE İSA FİGÜRÜ ÜZERİNE KİMLİK İNŞASI
DR. ÖĞR. GÖR. HESNA SERRA AKSEL	ANTİK BİR HİKAYE: HRİSTİYAN TOPLUMUN SINIRLARINI ÇİZME ÇABASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ SALİH GÜLEN MERVE BALKAYA	BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MADDE VE DEĞİŞİM ÜNİTESİ KAVRAMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİ ANLAMA DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ
Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA	*DADALOĞLU ŞİİRLERİNİN DOĞA VE DOĞA EĞİTİMİ AÇISINDAN ÖNEMİ*
Тасанбаева Магираш Ануарбековна Сопбекова Алия Едигеевна	*Графические органайзеры на уроках русского языка и литературы.*

NAURYZ!
HAPPY HOLIDAY!

22 March 2019
SESSION: 1, HALL: M
HEAD OF THE SESSION:
10:00-12:00

ELÇİN NOYAN PROF. DR. ERDOĞAN GAVCAR	PAKET SÜT İÇERİKLERİNİN ÇOK KRİTERLİ ANALİZİ
ELÇİN NOYAN PROF. DR. ERDOĞAN GAVCAR	BUZDOLABI SEÇİM PROBLEMİNE PROMETHEE YÖNTEMİ'NİN UYGULANMASI
DR. YILDIRIM TOSUN	EVALUATION OF MARLY SHALE - COAL CHAR AGGREGATE FOR NEUTRALIZATION - ACTIVE FILTERS FOR TREATMENT OF ACIDIC SEEPAGES FROM COAL MINING SITE NEAR URBANIZATION
DR. YILDIRIM TOSUN	DECAY STERILIZATION TREATMENT OF WET WASTE SLUDGE AND WET BIOMASS PRIOR TO DIGESTION- REMEDIATION OF WET AGRICULTURAL FIELDS
HÜSEYİN İŞCAN DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE DURGUN KAYGISIZ	TÜKETİCİ VE REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ İLE SEÇİLMİŞ MAKRO DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİLER: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞE DURGUN KAYGISIZ	TÜFE İLE Yİ-ÜFE Ve ALT SEKTÖRLERİ KAPSAMINDA FİYAT GEÇİŞKENLİĞİ
АМОНОВА ДИЛЬБАР СУБХОНОВНА	СОЦИАЛЬНЫЕ ФУНКЦИИ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В УСЛОВИЯХ РЫНКА
АНАНЧЕНКОВА ПОЛИНА ИГОРЕВНА	СОБЫТИЙНЫЙ ТУРИЗМ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Lunch time: 12:00-13:00

22 March 2019
SESSION: 1, HALL: A
HEAD OF THE SESSION:
10:00-12:00

AKBEREN SERIKBAY	CICHORIUM INTYBUS L. ӨСІМДІГІНІҢ ҚҰРАМЫНДАҒЫ АМИНҚЫШҚЫЛДАРЫНЫҢ МӨЛШЕРІН ГАЗ-СҰЙЫҚТЫ ХРОМАТОГРАФИЯЛЫҚ ӘДІСПЕН АНЫҚТАУ
UAISOVA GULNAR	БАСТАУЫШ СЫНЫПТА ҚАЗАҚ ТІЛІН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІНІҢ ДАМУЫ (1990 –2017)
SADUAKAS GULBANU	ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР АРҚЫЛЫ ІЗГІЛІККЕ ТӘРБИЕЛЕУ
DOÇ. DR. NURIDA NASIBULLINA	Tataristan Bilimner Akademisinin G. Ibrahimov adindaki Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü
AV. EVRAN KIRMIZI	SOSYAL SİGORTA KOLLARI VE KISMİ SÜRELİ ÇALIŞANLARA UYGULANMASI
DR. ALİ KELEŞ DR. ÖĞR. ÜYESİ MURŞİT IŞIK	KONAKLAMA İŞLETMLERİNİN KRİZ DÖNEMLERİNDE UYGULANAN KAMU POLİTİKALARINA YÖNELİK TUTUMLARI: ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ SALİH AYDIN	DÜŞÜNSEL HATANIN FELSEFÎ TEMELİ VE ÖZ FELSEFESİ
GULBAKHAR TAVALDIEVA	O‘ZBEK ADABIYOTIDA DAVR JAROHATLARI TASVIRI
AKZHOLOVA AKTOTY	ЖОҒАРЫ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАР

NAURYZ!
HAPPY HOLIDAY!

22 March 2019
SESSION: 2, HALL: H
HEAD OF THE SESSION:
13:30-15:30

NURZHANOVA SAZHILA	Подготовка будущих учителей начальных классов к критериальному оцениванию
AKZHOLOVA AKTOTY	ТҮРКІЛІК ОТАНСҮЙГІШТІК ДӘСТҮР НЕГІЗІНДЕГІ ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ
Dr. Öğr. Gör. Firoz FAWZİ	ÖZBEK HALK EDEBİYATINDA DEVLET KIPTAN DESTANI
PROF. DR. KEMALEDDİN TAŞ	SOSYOLOJİNİN KURUCU GELENEĞİ: POZİTİVİZM
PROF. DR. KEMALEDDİN TAŞ	SOSYAL BİLİMLERİN İÇ-ÖTEKİSİ: ANLAYICI SOSYOLOJİ
ÖĞR. GÖR. NURULLAH CİHAN AĞBAY	OTEL ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞMELERİ İLE İŞTEN AYRILMA NİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
KONUL M. NURİYEVA LECT. GARANFİL A. BADİRBAYLİ	TOURISM AS A PART OF ECONOMY AND PUBLIC POLICY
AYŞE KÜBRA AKKAYA, DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDA ŞİMŞEK TOLACI	YAYLACILIK GELENEĞİ VE MEKÂNLARI: ANTALYA/ÇUKURKÖY-MORCA YAYLASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET DAĞ, DR. ÖĞR. ÜYESİ TUNAY ASLAN	VERGİ VE MUHASEBE BOYUTLARI İLE CİRO PRİMİ UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

22 March 2019
SESSION: 2, HALL: M
HEAD OF THE SESSION:
13:30-15:30

PROF. DR. MEHMET AKİF ÖZER ÖĞR. GÖR. REHA BAYANSAR	TÜRKİYE'DE KAMU KURUMLARINDA KALİTE YÖNETİMİ
PROF. DR. MEHMET AKİF ÖZER ÖĞR. GÖR. REHA BAYANSAR	KRİZ VE ÖRGÜTSEL KRİZ ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER
DR. ÖĞR. ÜYESİ SUZAN URGAN	KURUMSAL KURAM VE EŞBİÇİMLİLİK BAĞLAMINDA TAŞERONLARIN KADROLAŞMASI
ASLI ERGENEKON ARSLAN ÖMER ZAFER GÜVEN	GÜVEN, İMAJ VE ELEKTRONİK AĞIZDAN AĞIZA İLETİŞİMİN TEKNOLOJİ KABUL MODELİ KAPSAMINDA ÇEVRİMİÇİ TATİL SATIN ALMA NİYETİ ÜZERİNE ETKİSİ: AKADEMİSYENLER ÜZERİNDE BİR UYGULAMA
ÖĞR. GÖR. BARIŞ IŞILDAK, DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET YILDIRIM	HAVACILIK EMNİYETİNDE İNSAN HATALARINI AZALTMADA İLETİŞİM DAVRANIŞLARI
SAULE KAPALBEKOVA	KAZAKH DELEGATION
KAIRKEN KUNAPINA	Туған жер бағдарламасы – жалпыұлттың патриотизмнің өзегі
DR. GÜRAY ALPAR	KÜLTÜREL AÇIDAN "ÖTEKİ" KAVRAMI
DOÇ. DR. YURII LATYSH	Динмухамед Кунаев и Владимир Щербицкий: лидеры советской эпохи в исторической политике Казахстана и Украины
SUMENOV DANIYAR	KAZAKHSTANI SOCIETY: THE VIEW TO SOFT POWER OF CHINA

22 March 2019
SESSION: 3, HALL: H

HEAD OF THE SESSION:
15:30-17:30

ÖĞR. GÖR. DR. İNAN GÜMÜŞ	KAYA BİLGEGİL'İN TÜMCEYE BAKIŞI: BELAGAT VE DİLBİLİM TEMELLİ BİR YAKLAŞIM DENEMESİ
ÖĞR. GÖR. DR. İNAN GÜMÜŞ	ATASÖZLERİNİ SÖYLEM ÇERÇEVESİNDE OKUMAK: UMURÜ'L-ÜMERA'NIN SÖYLEM KURGUSUNDA ATASÖZLERİNİN YERİ
ÖĞR. GÖR. EBRU VURAL ARSLAN	KİRALIK KONAK ROMANINDAKİ DEĞERLER ÇATIŞMASINI HAZ-ACI BAĞLAMINDA OKUMA DENEMESİ
ÖĞR. GÖR. EBRU VURAL ARSLAN	GELENEKSEL ŞİİR BAĞLAMINDA VURAL BAHADIR BAYRIL ŞİİRİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRULLAH ŞEKER	ANADİL EDİNCİ TEMELLİ İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİ: MİNİMALİST MODEL
ÖĞR. GÖR. PINAR DAĞ GÜMÜŞ	MİTOLOJİNİN İDEOLOJİK SUNUMU: 'ONUNCU KÖY' ROMANINA MİT-İDEOLOJİ İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ELEŞTİREL BİR YAKLAŞIM
ÖĞR. GÖR. PINAR DAĞ GÜMÜŞ	TÜRK EDEBİYATINDA POZİTİVİST YÖNELİMLER: HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR'IN 'DELİ FİLOZOF' ROMANI ÜZERİNE FELSEFİ BİR BAKIŞ
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMRULLAH ŞEKER	COMPETENCE-BASED LANGUAGE TEACHING (COBALT): A MINIMALIST METHOD OF LANGUAGE TEACHING
DR. AHMET AKGÜL	ON ALTINCI YÜZYIL OSMANLI ŞAİR TEZKİRELERİNDE FATİH SULTAN MEHMET'İ DEĞERSİZLEŞTİREN ANEKDOTLAR
DR. AHMET AKGÜL DOÇ. DR. MESUT BAYRAM DÜZENLİ	SENÂYÎ'NİN SÜLEYMANİYYE'Sİ ÖRNEĞİNDE OSMANLIDA ZAFER ŞENLİKLERİ

22 March 2019
SESSION: 3, HALL: M
HEAD OF THE SESSION:
15:30-17:30

BAZAR YRYSTANULY	ҚЫТАЙДАҒЫ ТҮРКІ ЕСКЕРТКІШТЕРІНІҢ ТАРИХИ ҚҰНДЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ КӨРКЕМДІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Mamirova	KAZAKH TELEGATION
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET KAZIM KARA	MEVCUT BİLİM METODOLOJİSİNİN TEVHİDİ DÜŞÜNCE IŞIĞINDA YENİDEN İNŞASI YÖNÜNDE BİR ÇALIŞMA
DR. ÖĞR. ÜYESİ CAFER GARİPER	GARİP ŞİİRİNDE İRONİK DİL, HUMOR, MİZAH, ŞAKA VE ESPRİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ CAFER GARİPER	EDEBİYAT AKIMLARI KARŞISINDA GARİP ŞİİRİ
TULKIN TOGAEV	ALISHER NAVOIY ASARLARI TILIDAGI TAOM NOMLARI
DOÇ. DR. REYHAN ÇELİK	VERA PANOVA'NIN "YOL ARKADAŞLARI" ESERİNDE SAVAŞ VE GÜÇ OLGUSU ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
DOÇ. DR. REYHAN ÇELİK	Y.YEVTUŞENKO'NUN "YABAN YEMİŞLERİ" ROMANINDA HALK BİLİMİ UNSURLARINDAN "HALK İNANIŞLARI"
MAKHPUZA KARAKHODJAEVA	АЛИШЕР НАВОИЙ ҲИКМАТЛАРИНИНГ ЁШЛАР МАЪНАВИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ТУТГАН ЎРНИ ВА РОЛИ
SAZHILA NURZHANOVA	Полиязычное образование – основа формирования поликультурной личности»

SADYKOVA DAMEZHAN	
KULASH MAMIROVA	ГЕОГРАФИЯ КУРСТАРЫНЫҢ ӨЛКЕТАНУ ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУДАҒЫ МҮМКІНДІКТЕРІ
UAISOVA GULNAR	ОҚУШЫЛАРДЫҢ СӨЙЛЕУ ӘРЕКЕТІН ДАМЫТУ
SADUAKAS GULBANU	ТІЛ ДАМЫТУДАҒЫ СӨЗДІК ЖҰМЫСЫНЫҢ РӨЛІ
ZHANAR MEIRKHANOVA	Применение электронных образовательных ресурсов на уроках информатики»
MUSINA AYTZHAMAL	Химическая стойкость материала индикаторного электрода из никеля в различных средах»
AKMARZHAN AKINZHANOVA	

NAURYZ!
HAPPY HOLIDAY!

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	İ
BİLİM KURULU	İi
FOTOĞRAF GALERİSİ	İii
KONGRE PROGRAMI	İv
ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	Vi

BİLDİRİ TAM METİNLERİ

ТАШТЕМИР ТАШКЕНБАЕВ ***ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ В КОЛОНИАЛЬНОМ ТУРКЕСТАНЕ В РАБОТАХ ЗАРУБЕЖНЫХ ИССЛЕДОВАТЕЛЕЙ XX В.***	**1**
ТАШКЕНБАЕВА ДИЁРА АБДУРАШИДОВНА ***ВОПРОСЫ ГОСУДАРСТВЕННОСТИ В РАБОТАХ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ АВТОРОВ ПОСЛЕДНЕЙ ЧЕТВЕРТИ XX ВЕКА – ОСОБЕННОСТИ НАПРАВЛЕНИЙ СОВЕТОЛОГИИ***	**10**
ЖЎРАЕВА НИГОРА НИЁЗБОБОЕВНА ***НАВОИЙНИНГ «САБЪАИ САЙЁР» АСАРИДА ЮКСАК АХЛОҚИЙ ХИСЛАТЛАР ТАЛҚИНИ***	**18**
ЖЎРАЕВА НИГОРА НИЁЗБОБОЕВНА ***ҲОТИФИЙНИНГ НАВОИЙГА БАҒИШЛАНГАН МАДҲИЯСИДА КОМИЛ ИНСОН ТАСВИРИ***	**22**
МАХПУЗА ХАМИДУЛЛАЕВНА КАРАХОДЖАЕВА ***АЛИШЕР НАВОИЙ ҲИКМАТЛАРИНИНГ ЁШЛАР МАЪНАВИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ТУТГАН ЎРНИ ВА РОЛИ***	**27**
ГЕЗАЛОВ АРИЗ АВЯЗ ОГЛЫ & МЕДОВ АГАМАЛИ КУЛАМОВИЧ ***БЛИЖНИЙ ВОСТОК: ВРЕМЯ НОВЫХ АКТОРОВ ПРИШЛО***	**31**
MUSA MURSAQULIYEV & SƏADƏT ƏLIYEVA ***AZƏRBAYCANDA AŞKARLANMIŞ İLK PALEOLİT ABİDƏLƏRİ***	**38**
ЭЛЬЗА МИГРАНОВА ***ЕДА КАК ЛЕКАРСТВО У БАШКИР В ПРОШЛОМ И НАСТОЯЩЕМ***	**44**
АМОНОВА ДИЛЬБАР СУБХОНОВНА ***СОЦИАЛЬНЫЕ ФУНКЦИИ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В УСЛОВИЯХ РЫНКА***	**50**
ЛУКЬЯНОВА Р.А. & КУЛБАХТИНА А.З. & ИВАНОВА О.М. ***РОЛЬ МУСУЛЬМАНСКОГО ДУХОВНОГО ЛИДЕРА Г. РАСУЛЕВА В ИНТЕГРАЦИИ МУСУЛЬМАН***	**59**
ИШМӨХӘМӘТОВА АНИТА ШӘҮКӘТ ҠЫҘЫ ***“УРАЛ-БАТЫР” ЭПОСЫНДА ТЕРКӘҮЕСТӘРҘЕҢ САҒЫЛЫШЫ***	**64**
ЛИЛИЯ АЙСОВНА БУСКУНБАЕВА ***ХЕЗИТАЦИОННАЯ ПАУЗА КАК МЕТАКОММУНИКАЦИОННЫЙ МАРКЕР В БАШКИРСКОМ ЯЗЫКЕ (НА МАТЕРИАЛЕ ДИАЛЕКТНОГО КОРПУСА БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА)***	**70**
БОҘҠОНБАЕВА ЛИЛИӘ АЙСА ҠЫҘЫ ***БАШҠОРТ МӘҠӘЛ ҺӘМ ӘЙТЕМДӘРЕНДӘ ГЕНДЕР СТЕРЕОТИПТАРЫНЫҢ САҒЫЛЫШЫ***	**75**
ФАРИТ ЛАТЫПОВ ***ПРОБЛЕМА СОХРАНЕНИЯ МИРА, ПАМЯТЬ О ПРЕДКАХ И ИРОНИЧЕСКОЕ ОТНОШЕНИЕ К БЫТОВЫМ ВОПРОСАМ В ПИСЬМЕННОМ НАСЛЕДИИ ИБЕРОВ, ДРЕВНЕЙШИХ ТЮРКОВ ЗАПАДНОГО СРЕДИЗЕМНОМОРЬЯ***	**79**

ТУРСУНЖОН КАРИМОВА & РАВШАН УСАНОВ & САИДЖОН ҚОРИХОНОВ ***АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИДАГИ УЛУҒВОР ДЎСТЛИКНИНГ ЯҚИН ҚЎШНИ ДАВЛАТЛАР МАТБУОТИДА ИНЪИКОС ЭТИШИ***	**88**
УСАНОВ РАВШАН & МИРСАИДОВ РАХМОН ***ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТИ В ТВОРЧЕСТВЕ ТАДЖИКСКИХ МЫСЛИТЕЛЕЙ СРЕДНЕВЕКОВЬЯ***	**96**
ALİ AKDEMİR & HARUN DEMİRKAYA ***UYGAR BÜTÜNLEŞMENİN SAĞLANMASINDA TÜRK DÜNYASI ORTAK DEĞERLERİNİN ARACILIK ROLÜ***	**106**
HARUN DEMİRKAYA & ALİ AKDEMİR ***TÜRK BİRLİĞİ OLUŞUMUNDA NEVRUZ'UN BİRLEŞTİRİCİ ETKİSİ: ÖRGÜT KÜLTÜRÜ AÇISINDAN BİR İNCELEME***	**113**

UYGAR BÜTÜNLEŞMENİN SAĞLANMASINDA TÜRK DÜNYASI ORTAK DEĞERLERİNİN ARACILIK ROLÜ

Prof. Dr. Ali Akdemir, Arel Üniversitesi, aliakdemiral@gmail.com
Prof. Dr. Harun Demirkaya, Kocaeli Üniversitesi, harundemirkaya@kocaeli.edu.tr

Özet

İlgili yazından da yararlanarak, yazarların kişisel düşüncelerini yansıtan bu çalışma, Türk Dünyasının uygar bütünleşmesinin sağlanmasında ortaya çıkarılacak ortak değerlerin aracılık rolüne işaret etmektedir.

Çalışmanın amacı, birinci öncelikle Türk Dünyası ortak değerlerinin derlenmesi, kaydedilmesi, sınıflandırılması ve Türk Dünyasına yaygınlaştırılmasıdır. İkinci öncelikle ortaya koyulan Türk Dünyası ortak değerlerini Türk Birliğinin sağlanmasında ya da uygar bütünleşmenin tesisinde aracılık rolü oynamasına ilişkin tespit ve öngörüleri paylaşmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Türk Dünyası, Uygar bütünleşme, Ortak Değerler*

Giriş

Çin'in Ordos ve Kansu bölgelerinden Orta Asya'ya, Rusya'nın bulunduğu bölgeye-hinterlanda, Ortadoğu'ya, Anadolu'ya, Balkanlar'a, Avrupa'ya, ABD'ye, Avusturalya'ya doğru göç eden Türk boyları ve kavimleri, doğudan batıya doğru bir istikamet takip etmişlerdir.

Göç ettikleri bölgelerde gelenekleri, töreleriyle, değerleriyle yaşayan Türkler ya anlamlı topluluklar olarak yaşamışlar ya da devlet kurmuşlardır.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Azerbaycan bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir. Rusya Federasyonu'na bağlı özerk Türk devletleri de ortaya çıkmıştır.

Türkiye kaynaklı yaklaşık 7 milyon Türk, Avrupa'da, Avustralya'da ve ABD'de yaşamaktadır. Dünya düzeyinde 300 milyona yakın Türk soylu insan yaşadığı ifade edilmektedir.

Türk kavim ve boylarının diğer göç eden kavimlerden farkları; gittikleri coğrafi bölgelerde gelenekleriyle, töreleriyle ve değerleriyle topluluk ve devlet olmanın gereği gibi yaşamış

olmalarıdır. Sonrayı yaşarken önceyi, önceki birikimleri ve değerleri ihmal etmemişler, yaşatmaya devam etmişlerdir.

Şimdilerde tüm dünyadaki Türklerden, çok sayıda Türk devletinden, özerk cumhuriyetlerden ve halklardan söz etmekteyiz. Kısaca karşımızda her bakımdan önemli potansiyele sahip kocaman bir Türk Dünyası bulunmaktadır.

Dolayısıyla bu büyük potansiyeli harekete geçirmek için adım atmak gerekiyor. Bu anlamda değerler önemli araç olarak görülebilir

Şimdi, Tüm Türk devletlerinin ve topluluklarının biriktirdiği, kültür haline getirdiği kimi yöresel, kimisi de tüm Türklere ait değerleri belirleme, bir araya getirme, kaydetme, kategorize etme ve tüm Türk Dünyası'na yaygınlaştırma zamanıdır.

Hemen belirtelim ki, Atatürk milliyetçiliğini benimsemiş yazarlar olarak amacımız, düş dünyasının parlak sembollerinin etkisine girmek, kolaycılığına kapılmak değildir. Bunun yerine amacımız; birinci öncelikle Türk Dünyası ortak değerlerinin derlenmesi, kaydedilmesi, sınıflandırılması ve Türk Dünyasına mal edilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır. Böylelikle Türk halkları arasında kültürel, ekonomik ve demokratik etkileşimim geliştirilmesidir. İkinci öncelikle ortaya koyulan Türk Dünyası ortak değerlerini Türk Birliğinin sağlanmasında ya da uygar bütünleşmesinde etkin bir rol oynayacağına ilişkin kişisel görüşlerimizi ortaya koymaktır.

Uygar Bütünleşme Hedefi

Çalışmamızın amacına da paralel olarak, bir gün, dünyadaki tüm Türklerin bir ülkede yaşamasını düşlemek yerine, bölgesel ekonomik, demokratik ve kültürel uyum arayışına girmeyi hedeflemeliyiz. Avrupa Birliği'nin amaçladığı bütünleşmeyi, daha yakın hısımlık ve akrabalık bağlarıyla bizler gerçekleştirmeye çalışmalıyız. Hedefimiz bu olmalıdır.

Bu hedefin elde edilmesine önemli katkılar sağlayacak olan ortak Türk değerlerini belirleyip, bu değerler merkezinde bütünleşme tesis etmeyi amaçlamalıyız.

Bu amacı gerçekleştirmenin birinci adımı, Çin'den başlayarak Orta Asya'ya, Avrupa'ya, Orta Doğu'ya, Balkanlara, ABD'ye, Avusturalya'ya kadar göç eden, yurt kuran, değerler üreten, değerlerini yaşatan tüm Türklerin değerlerini tüm Türk dünyasına ulaştıracak akademik sosyal etkinlikler düzenlemek, ansiklopedik, metodolojik bilgiler ışığında değerler envanteri çıkartmaktır.

Daha ileriye yönelik olarak ise, değerler merkezinde turizm, demokrasi, girişimcilik ve kültür etkileşimi sağlamaktır.

Çağdaş dünyanın çağdaş Türkleri; demokrasiyi, kültürü, entelektüel birikimi, ekonomik zenginliği öge yapan bir "Yeni Türk Uygarlığı" vizyonunu hedeflemelidirler. Yeni bir vizyonu, ancak aynı zamanda geçmiş tüm değerleri içine alan kümülatif bir uygarlığı hedeflemeliyiz.

Türk Dünyası Ortak Değerleri

Değer Türkçede kıymet, baha-paha, cevher ve sıdk gibi kelimeler değer kavramına karşılık gelmektedir.

Değer; İnsanların maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşılayan, tutum ve davranışlarının ölçütü olan ve farklılaştıran ilkeler ve araçlar bütünüdür. Bireylerin oluşturduğu gruplar ve toplumun büyük bir çoğunluğu tarafından kabul gören, doğru olduğuna inanılan kavramlardır.

Bir kavram olarak değer oldukça geniş bir kullanım alanına sahiptir. Psikolojik, ahlaki, ekonomik, yönetsel, coğrafi, sanatsal, kültürel, bilimsel, inançsal, vs. yaşamın tün alanları ile etkileşim içinde olan bir kavramdır. Bizce de bu boyutlarıyla bir toplumun maddi ve manevi anlam, heyecan, mutluluk uyandıran her varlığı bir değerdir.

Değerler; Felsefi, Ahlaki, Edebi, Beşeri, Adalet ve Hukuki, Sanatsal, Coğrafik, Tarımsal, Yemek Bilimsel, Biyolojik, Mitolojik, Sosyal, Turizm, Yönetsel, Bilimsel, Sportif, Politik, Ekonomik olarak da kategorize edebiliriz.

Öte yandan millet ise dilce, dince, ahlakça ve güzellik - estetik duygusu bakımından müşterek olan yani aynı terbiyeyi almış fertlerden mürekkep bir topluluktur (Gökalp, 1999:27). Maddi varlıktan ziyade manevi varlık önemlidir. Gökalp'in terbiyeden kast ettiği kültürdür. Milletin kendi özünden – kaynaklarından ortaya çıkardığı milli kültür; din, ahlak, hukuk, iktisat, lisan, fen ve rasyonel hayatın değerler toplamıdır.

Hoca Ahmet Yesevi'ye sorarlar: "Müslüman mısın?" Hoca cevap verir : "Elhamdülillah, önce Türküm sonra Müslümanım. Türklük doğuştandır, kaderdir. Müslümanlık, tercihtir."

Bu bakış açısı ile değerlendirildiğinde dünyadaki tüm Türklerin kaynaşmasını sağlayacak ve en genel-geniş manada buluşturacak kavram sadece din ve inanç değildir; bunları kapsayan olgu ve hakikat olarak "değer" kavramıdır.

Türk Dünyası değerlen zenginidir. Ekonomik, kültürel, coğrafik, tarımsal, demokratik, yönetsel ve diğer değerleri esas aldığımızda Pasifik Okyanusu'nu dolduracak kadar değer-zengini bir ulus olduğumuzu söyleyebiliriz.

Nereden ve nasıl başlayalım…

Büyük önder Atatürk sadece Türkiye Türklerinin değil, emperyalizme karşı koyan tüm ulusların ve dünyadaki tüm Türklerin "Ata'sıdır, değeridir.

Destan anlatıcısı ve özellikle de göçebe Türklerin yüceltip kutsallaştırdığı bozkır yaşamının geleneklerini ve törelerini destansı anlatan Dede Korkut'u gelecek Türk kuşakları bilmelidir.

Keza Pir-i Türkistani Hoca Ahmet Yesevi, Yunus Emre ve Mevlana tüm Türklerin değerleridirler (Korkmaz, 2017: 33).

2008 yılında yaşamını yitiren, hikaye ve roman yazarı, çağdaş Kırgız Türk edebiyatının temsilcilerinden Cengiz Aytmatov (Öztabak ve Demirkaya, 2018: 62), 20. Yüzyılın en önemli yazarlarından birisi olarak kabul edilir. Aynı zamanda 1994 yılından ölüm tarihine kadar Sovyetler Birliği, Rusya Federasyonu ve Kırgızistan Cumhuriyeti adına çeşitli ülkelerde diplomat (Demirkaya ve Kayhan, 2018:90) olarak görev yapmış olan Aytmatov, Türk Dünyası için önemli bir değer olarak kaydedilmelidir.

Ayrıca Aytmatov ile yakın dostluk ilişkisi kuran, birlikte etkinlikler organize eden yazar, besteci, müzisyen ve politikacı Zülfü Livaneli de unutulmamalıdır.

Keza Nobel ödülü alan Orhan Pamuk, Nobel ödülü alan Türk bilim adama Aziz Sancar Türklerin ortak değerleridir. Nobel alamayan, ancak gönüllerin Nobel sahibi ve hatta ondan öte ödüllere layık Yaşar Kemal ve küresel yazar-şair Nazım Hikmet de ortak değerlerimizdirler.

"Size Selam Getirmişem" türküsüyle ülkemizde de çok sevilen Azeri sanatçı Huşeng Azeroğlu da Türklerin ortak değerdir.

İsmini, O'na ulaşmak isteyip kavuşamayıp rüzgar olan iki genç arasından tercih yapamayıp efsaneleşen, mitolojik güzel kızdan alan kutsal Issık Göl de ortak Türk değeridir.

Sovyetler Birliği'nde Politbüro üyesi olan Azerbaycan Eski Devlet Başkanı Haydar Aliyev; keza Azerbaycan Cumhuriyetinin ikinci Cumhurbaşkanı, Atatürk ve Türk sevdalısı, Azerbaycan bağımsızlık mücadelesinin öncüsü, Prof. Dr. Ebulfeyz Elçibey, ortak değerlerimizdir.

Osmanlı'nın Balkanlar'da, Ortadoğu'da imar ve inşa ettiği camiler, hanlar ve hamamlar, bedestenler de ortak değerler olarak kayda alınmalıdır.

İsyancı şair-ozan Pir Sultan Abdal tüm Türklerin ozanıdır. Aynı şekilde uzlaşıcı ozanımız Aşık Veysel de ortak değerimizdir.

Ömer Hayyam ve Şair Eşref ortak değerlerimiz olarak kaydedilebilirler. Keza, Osmanlı Padişahlarının çoğunu da, değerlerimiz olarak kaydedebiliriz.

Ortak Değerleri Belirleme Yöntemi

Ortak değerleri belirlemek amacıyla, öncelikle tüm Türk ülkelerinde, tüm bilim dallarıyla entegre, "Ortak Değerler" sempozyumları düzenlenmeli ve sempozyumlar sonrası değerler şu metodolojiye göre kaydedilmelidir:

- Değer Adı
- Değer Kategorisi
- Değer Öyküsü
- Değeri Geliştirme Stratejisi
- Değeri Geliştirme Stratejisini Uygulayacak Kurumlar

Bu çalışmanın uygulamaya geçmesi için öncelikle merkezi Ankara'da, şubeleri Azerbaycan'da, Kırgızistan'da Türkmenistan'da, Özbekistan'da, Kazakistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde olan Türk Dünyası Ortak Değerleri Kurumu-Kurulu kurulmalıdır. Tüm Türk devletleri başkentlerinde kurumun şubeleri olmalıdır**.**

İkinci olarak, Türk Dünyası Ortak Değerleri Ansiklopedisi çıkarılmalıdır. Bu ansiklopedik proje unsurları, sempozyumlar, kongreler ve toplantılar aracılığıyla belirlenebileceği gibi; kategorik-tematik çalışan–çalışacak yazarlar-uzmanlar kurlunca da belirlenip yazılabilirler.

Başlangıçta değerler "Aday Ortak Değer" olarak ortaya çıkarılır ve üzerinde mutabakat sağlandıktan sonra da nihai "Ortak Değer" olarak onaylanıp ansiklopediye konulur.

Değerler; kategorik-tematik olarak "değer adı, değer kategorisi, değer öyküsü, değeri koruyup geliştirme politikası, değeri koruyup geliştirecek kurumlar" başlıklarında bir (1) ansiklopedik sayfada yazılmalıdır.

Bu tarz bir ansiklopedi 5 yılda bir güncellenerek, geliştirilerek yenilenmelidir. Bu güncellemeler için her yıl akademik –sosyal toplantılar organize edilmelidir.

Yanı sıra, Türk Devletlerinin cumhurbaşkanları bir araya gelerek bu projeyi gündeme almalıdırlar.

Bu tarz bir proje, tarihsel, kültürel, siyasal, demokratik, ekonomik, turistik işlevler-misyonlar üstlenebileceği gibi; ”köküm nerde kaldı, dalım nere vardı” diyerek hayıflanma, özlem, heyecan duygusu yansıtan ozanın sorusuna da yanıt verme misyonu da üstlenmiş olacaktır.

Uygar Bütünleşmede Ortak Değerlerin Aracılık Rolü

Yazılı kayıtlara göre Türklerin çok geniş bir coğrafyada hüküm sürdüğünü, devletler kurduğunu biliyoruz. Sayıları 379’a ulaşan (Pekin, 2010:14) bu devletlerin yanında Türkler tarihin akışın değiştiren büyük imparatorluğun da kurucusu olmuşlardır.

Özellikle 16 büyük Türk devleti olarak tarihe geçen imparatorlukların, o günün koşullarında kurulması, geliştirilmesi ve hakimiyetine devam ettirmesi, büyük bir yönetim becerisi ve örgütlenme örneği olarak görülmektedir (Demirkaya, 2018:164).

Türk devletleri, birlik ve beraberliklerinin bozulduğu, kardeş kavgalarına giriştikleri dönemlerde çok çabuk yıkılmışlardır. Yıkılmalar çoğu zaman düşman baskısı ile değil; düşmanın entrikaları ile bir birine düşen kardeşlerin kavgaları sonucunda olmuştur. Nitekim Göktürk Hakanı Bilge Kağan bunu, tarihin ilk yazılı vesikası olan Orhun Yazıtlarında (Göç, 2016:1). "Ey Türk budun! (milleti), aklını başına topla, düşmanlarına kanma, birlik ve beraberlikten ayrılma, devletine sahip ol, sonra ölürsün ve bir daha dirilemezsin” şeklinde ifade etmektedir.

Görüleceği üzere Bilge Kağan Türk milletinin beka sorunu için birlik olmayı önermektedir. Aynı şekilde Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Atatürk’de Türk Birliğinden yanadır. Kaldı ki, çağdaş dünyada halen Amerikan Birliği, Avrupa Birliği, Arap Birliği, Afrika Birliği gibi oluşumlar, bunun yanında ticari işbirlikleri mevcuttur. Dünya üzerinde çeşitli devletler, özerk cumhuriyetler ve halklar şeklinde yaşayan Türklerin de birlik oluşturması yadırganmamalıdır.

Kaldı ki Türk Birliği düşüncemizin esası tek devlet olma değil, tarihi ve kültürel bağları olan Türklerin ekonomik olarak, sosyal olarak, insani olarak yakınlaşması; uygar bütünleşmesidir. İşte bu noktada oluşturulacak olan değerler manzumesi, bu yakınlaşmaya, bu uygar bütünleşmeye aracılık edecek, Türk halklarının birbirlerini anlamalarını sağlayacak ve gelecek kuşakların işbirliği yapmasını kolaylaştıracaktır.

Sonuç

Bilinmektedir ki Türkler tarih yapmaktan, tarih yazmaya fırsat bulamayan bir millettir. Ancak

yaşadığımız asır Türk soyluların önüne yeni fırsatlar koymaktadır. Bu fırsatların belki de en önemlisi, başta ortaya çıkan Türk Cumhuriyetleriyle olmak üzere, Türk Dünyasının birlik oluşturması fikridir.

Bu fikrin hayata geçirilmesi için birçok farklı alanda çalışma yapılması kaçınılmazdır. Ancak özellikle Türk Dünyasının ortak değerlerinin araştırılıp, ortaya çıkarılması, bir araya getirilmesi, kaydedilmesi, sınıflandırılması ve bütün Türk Dünyası halklarının bilgisine sunulması, Türk halklarının anlaşması ve yakınlaşması için yararlı bir çalışma olacaktır.

Bu çalışma, Türk Birliği fikrinin temellendirilmesine, bu düşüncenin geliştirilmesine ve desteklenmesine de önemli katkılar sağlayacaktır. Özellikle ortak değerlerin Türk dünyasına yaygınlaştırılması, değerler ansiklopedisinin belirli aralıklarla, ancak sürekli geliştirilerek, güncellenerek, devam ettirilmesi, son derece etkili olacaktır. Bu yazılı kayıtlar tarihi belge olması özelliğinin yanında, bütün Türk dünyası için gelecek kuşakların anlaşmasını ve bütünleşmesini de kolaylaştıracaktır.

Kaynaklar

Demirkaya, Harun (2018), 1071 Stratejik Bir Hata mı? Turansam Dergisi, 10-37, S. 160-167.
Demirkaya, Harun; **Kayhan,** Shurubu **(2018),** Cengiz Aytmatov'un Eserlerinde Çalışan Kadınlar: İnsan Kaynakları Yönetimi Açısından Bir İnceleme, Cengiz Aytmatov's Work In Context of Eastern and Western Traditions Conference Proceedings, 11-14 November, Kazan-Rusya Federasyonu.
Göç, Anıl (2016), Türk Tarihinin İlk Yazılı Vesikası Orhun Kitabelerinden Öğüt Dolu 12 Alıntı, https://onedio.com/haber/turk-tarihinin-ilk-yazili-vesikasi-orhun-kitabelerinden-ogut-dolu-12-alinti-714153 Erişim Tarihi: 10.03.2019.
Gökalp, Ziya (1999), Türkçülüğün Esasları, Toker yayınları, İstanbul.
Korkmaz, Ramazan (2017), Kent ve Hayat Dergisi, Ocak, s.33.
Öztabak, Ahmet ve **Demirkaya,** Harun (2018), Aytmatov'un Eserlerinde Çocuk, Kadın ve Aşk, Suların Sırrını Ödünçleyen Adam Cengiz Aytmatov'a Armağan, Editörler: Hasan Bahar; Shurubu Kayhan, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, No: 10, Konya.
Pekin, Süleyman (2010), Avrasya Alternatif Eksenler, Berikan Yayınevi, Ankara.